

В. Шокал,
магістрант,
О. Кравець,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ НУШ

Пріоритетними завданнями організації навчання й виховання на засадах НУШ, є гуманізація освітнього процесу із метою виховання свідомих та життєво компетентних громадян із врахуванням інтересів, смаків учнів та їх вікових і пізнавальних особливостей [2]. Це зумовлює добір найбільш оптимальних та ефективних методів оптимізації цього процесу, до числа яких відносимо інтерактивні методи навчання.

Молодший шкільний вік – сенситивний період для всебічного розвитку особистості, коли школяр активно прагне пізнати нове, тяжіє до пошуку, досліджує навколишній світ. Це сприятливий період для інтелектуального розвитку пізнавальних функцій школяра. Тому використання активних методів навчання у освітньому процесі початкової школи - це не лише потреба початкової освіти і виховання сьогодення, але і необхідна умова гармонійної життєдіяльності особистості.

Суть інтерактивності у навчанні є способом спонукання учнів початкової школи до діалогу та спільної, ефективної взаємодії [3, с. 17]. Через використання інтерактивних технологій навчання у освітньому процесі можна виховати не лише учнів, які володітимуть різними навчальними компетентностями, але й володітимуть відповідною системою цінностей.

Інтерактивні методи навчання у формі групової / парної роботи (наприклад, «Карусель», «Пошук ідей» робота за технологією «Шість капелюхів» Е.де Боно) спрямовані на самостійне осмислення матеріалу, допомагають замислитися («Чи справді це так?»), спонукають школярів самостійно дослідити факти, проаналізувати алгоритм вирішення певного завдання, розуміти їхню суть, перевірити і себе і свого товариша, знайти помилку; спонукають учнів до відстоювання власної думки, створюють ситуацію дискусії, сприяють висловленню учнями полярних думок та суджень, допомагаючи знайти єдино правильне рішення. Застування вправ «Аналіз ситуації», «Вирішення проблем», вчать школярів відстоювати свою думку, виявити помилку у судженнях, відповідях, вказати за неї і довести це спонукає завдання, де вчитель допускає помилки [1, с. 21].

Основою використання таких методів є практична робота, дидактична гра або інтриги, що зближує навчальну діяльність з основним видом діяльності молодших школярів – грою. Вона досить ефективно зосереджує довільну увагу школярів на засвоєнні нових знань, на формуванні умінь на навичок у процесі вирішення проблемно-пошукових завдань (вправ). Ігрова діяльність спонукає

учнів до виконання більшої кількості вправ, сприяє набуттю більш міцних свідомих знань.

Інтерактивні методи навчання допомагають педагогу урізноманітнювати роботу на уроках, знімають напругу від звичної навчальної діяльності; вони є цінним засобом виховання розумової активності учнів, що активізує психічні процеси школярів, викликає в них «живий» інтерес до процесу пізнання. На таких уроках діти долають більші труднощі та «тренують» свої вміння й здібності [3, с. 18]. Формами використання інтерактивних методів, що пропонується реалізовувати методистами на уроках англійської мови в початкових класах є: Невідомий предмет, Телефон, Що у моїй коробочці?, Біжучий диктант, Знайди відмінності, Шість Думаючих Капелюхів, Проектна робота, Зашифровані картинки, Побудуйте історію, Спонтанні діалоги, Інтерв'ю, Виправте мене, Злови мишку та інші.

Прийом *Розгадай загадку* або *Невідомий об'єкти* (1-4 клас) на уроках у початковій школі учитель використовує досить часто тому, що він є вдалим способом для релаксації школярів 2-3 хвилини, а також передбачає запитання- з

Приклад 1. Guess what is in the box?

Look at my face and you see somebody. Look at my back and you see nobody.

Answer: Mirror (is in a small black box).

Приклад 21. Answer the riddle:

Clean, but not water,

White, but not snow,

Sweet, but not ice-cream,

What is it?

Answer: Sugar (pupil answers orally)

Зіпсований телефон (1-2 клас) – вчитель поділяє дітей на дві команди, вони стають у дві ширенги. Школярам, які стоять перші, він шепоче у вухо слово (1-2 клас), коротке речення (2-4 клас). Учні передають по черзі це слово чи речення до останнього члена команди. Виграє та команда, у якої останній гравець називає правильну відповідь. Якщо обидві команди відповідають правильно, перемога зараховується обом командам.

Наповнені коробочки (1-2 клас) – вчитель поділяє дітей на дві команди, вони стають у дві ширенги. Одному члену з кожної команди він дає дві коробки, в яких є однакові предмети (гумка, олівець, ручка, степлер). Лише перший учень бачить, як учитель розмістив предмети. Він повертається і промовляє розташування іншому і так по ширензі учнів аж до того, хто має коробку. Останній школяр має розмістити предмети так, як їх розмістив учень. Гарне практикування прийменників (over, under, near, beside).

На наш погляд, саме методи активного навчання безпосередньо спрямовані на розвиток базових психічних функцій учнів початкової школи, набуваючи особливої значущості в навчальному процесі. Причина тому психофізіологічні особливості молодших школярів, а саме та обставина, що пізнавальна активність

особистості у цей період характеризується підвищеною сенситивністю до самостійного та творчого розвитку у процесі навчання за використання цікавих, звичних, та, водночас, пошукових завдань, які містять елементи проблемності. Через це інтерактивні методи навчання є досить цінними у освітньому процесі початкової школи, оскільки у процесі їх використання знання здобуваються учнями самостійно: під час аналізу, систематизації інформації, за формування навичок учнів відділяти головне від другорядного, активізуючи навички критичного мислення школярів.

Отож проаналізовані нами психолого-педагогічні засади використання інтерактивних технологій у процесі навчання із формування інтелектуальних вмінь учнів є найбільш доцільним та ефективним, у першу чергу, крізь призму розвитку учня у цей період та його навчальних інтересів за відповідних методів та прийомів (проблемних, ігрових, використання розвивальних, творчих вправ, робота у групах/ парах).

Завдяки такій роботі молодші школярі виявляють стійкий та активність у процесі навчання, працюють креативно й нешаблонно, реалізуючи свій інтелектуальний та творчий потенціал.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дубасенюк О. А. Особистісний та професійний розвиток майбутнього педагога у контексті креативного підходу. *Креативна педагогіка*. 2016. №11. С. 19–26.
2. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. 2016. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkolacompressed.pdf>
3. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання. К., 2017. 96 с.